

Vooraf

Beste lezer,

De zaak Torfs, de eerste misdaadroman met de Leuvense rechercheur Thomas Berg in de hoofdrol, verscheen in 2008. Daarna volgden nog veertien delen. Het voorlopig laatste deel, *De doden voorbij*, werd voorgesteld in maart 2021.

Intussen is Thomas Berg van een illustere onbekende uitgegroeid tot een vaste waarde in de Nederlandstalige misdaadliteratuur en elk jaar opnieuw kijken zijn fans uit naar de volgende roman waarin Berg op zijn atypische en vaak niet-reglementaire manier probeert te achterhalen wie verantwoordelijk is voor de gepleegde moord. Leuven vormt steevast de achtergrond van het gebeuren en de universiteitsstad komt dan ook uitgebreid aan bod in de romans. Het belang daarvan wordt nog eens beklemtoond door de covers van de boeken waarop telkens een kunstwerk staat afgebeeld dat niet enkel een link legt met de stad, maar ook van belang is voor de plot.

Jo Claes publiceert bewust slechts één misdaadroman per jaar. De verhalen zitten bijzonder ingenieus in elkaar, zijn spannend en beslaan meestal om en bij de vierhonderd bladzijden. Met *Race tegen de klok* maakt hij een uitzondering. In het kader van een bijzondere boekhandelscampagne schreef hij een korter verhaal, een soort ‘Tussen-Berg’. Het boek werd in de zomer van 2020 als geschenk gegeven bij de aankoop van twee andere romans. De actie was een groot succes en omdat veel lezers

die kans hebben gemist, werd het boek op algemene aanvraag herdrukt. Het resultaat daarvan houdt u in uw handen.

Race tegen de klok is dus een buitenbeentje in de reeks omdat het aanzienlijk minder bladzijden telt dan de overige delen, maar dat neemt niet weg dat het een typisch Thomas Berg-verhaal is met alle ingrediënten die de andere romans kleur geven en zo door lezers worden geapprecieerd. Voor wie Berg al kent, is dit boek een extraatje; voor de anderen wordt het hopelijk een aangename kennismaking.

Veel leesplezier!

De mens, zegt men, is het meest flexibele wezen op deze planeet. Het is die eigenschap die hem, althans volgens wetenschappers als Charles Darwin, in staat heeft gesteld om alle andere diersoorten aan zich te onderwerpen en te heersen over de aarde.

Darwins evolutietheorie deed in de negentiende eeuw het toenmalig filosofische en religieuze denken op zijn grondvesten schudden, al waren godsdienst en wetenschap het op één punt nog altijd met elkaar eens: de dominante positie van de mens in de ordening der dingen. Want had God niet tegen Adam gezegd: ‘Wees vruchtbaar en word talrijk. Bevolk de aarde en onderwerp haar.’

Zo stond het tenminste in *Genesis*, maar gezien het zootje dat de mens er sindsdien van had gemaakt, was Thomas Berg, hoofdinspecteur bij de Federale Politie van Leuven, ervan overtuigd dat God met zijn bevel iets heel anders had bedoeld en dat de mens de zaak alleen maar in zijn eigen voordeel had geïnterpreteerd.

Dat voordeel had zich intussen ontwikkeld tot een reeks beangstigende nadelen zoals bijna dagelijks bleek uit de alarmerende berichten over de opwarming van de aarde, het smelten van de ijskappen, de toenemende klimaatverandering en de repercussies die dat wereldwijd had op mens en milieu. Berg was, in tegenstelling tot zijn jongste collega Wenderickx, geen fanatiekeling wanneer het op het groene gedachtegoed aankwam, maar hij moest toegeven dat achttien graden geen nor-

male temperatuur meer was voor midden oktober, zeker niet om kwart voor negen in de ochtend.

Voor zover hij zich kon herinneren, was hij dan ook nooit eerder in deze tijd van het jaar zonder jas naar het werk vertrokken en terwijl hij bij het zebrapad aan de Naamsepoort geconfronteerd werd met de verkeerschaos die daar door hordes fietsende studenten werd veroorzaakt, viel hem voor de tweede keer die ochtend een anomalie te binnen. Darwin had het niet helemaal bij het rechte eind gehad toen hij de mens voorstelde als de meest flexibele soort op aarde. Daarvan getuigde het onophoudelijke getoeter van auto- en buschauffeurs die zich blauw ergerden aan de massa fietsers van wie de meesten elke denkbare verkeersregel aan hun laars laptten.

Leuven had honderdduizend inwoners, maar elk jaar kwamen daar eind september ongeveer zestigduizend studenten bij en de problemen die daarmee gepaard gingen, waren absoluut geen toonbeeld van flexibiliteit. Op het politiebureau regende het al wekenlang klachten van inwoners over nachtlawaai, openbare dronkenschap, vandalisme, door fietsen geblokkeerde voetpaden, kapot geschopte vuilniszakken en meer van dat fraais.

Berg wist uit ondervinding dat het aantal klachten zou afnemen naarmate het academiejaar vorderde, ofwel omdat de Leuvenaars zich met een zekere gelatenheid – eigen aan de inwoners van universiteitssteden – bij de feiten hadden neergelegd, ofwel omdat de studenten een beetje tot rust waren gekomen. De houding van de eerste groep wees wel degelijk op enige aanleg tot flexibiliteit, die van de studenten was enkel ingegeven door pragmatisme. De leerstof stapelde zich razendsnel op, er moest af en toe ook eens gestudeerd worden.

Berg had het daarom afgeleerd om zich zorgen te maken over de turbulente eerste weken van oktober, behalve dat er dit

academiejaar iets was gebeurd wat hem danig verontrustte. Een paar dagen geleden was er een brief op het politiebureau aangekomen, gericht aan het hoofd van de Dienst Geweld – hij dus – waarvan de inhoud op zijn minst gezegd alarmerend was. De anonieme afzender deed uitvoerig zijn beklag over het naar zijn mening veel te hoge aantal buitenlandse studenten aan de Leuvense universiteit. Tienduizend waren dat er volgens hem, een wanverhouding van één op zes die de kansen van Vlaamse jongeren in het gedrang bracht.

Zo waren bepaalde faculteiten, waar een numerus clausus gold, minder toegankelijk geworden voor mensen van hier en profiteerden buitenlandse studenten schaaamteloos van ons gesubsidieerde onderwijs dat al genoeg te lijden had onder besparingen. Bovendien had de aanwezigheid van verschillende nationaliteiten tot gevolg dat almaar meer colleges in het Engels werden gegeven, terwijl Vlaamse studenten het recht hadden om les te krijgen in hun moedertaal.

De briefschrijver ging verder dat hij het als zijn plicht beschouwde om deze uit de hand gelopen toestand aan te klagen, maar dat hij beseftte dat zijn protest zou klinken als de stem van de roepende in de woestijn. Daarom had hij geen andere keus dan zijn eisen kracht bij te zetten met een weloverwogen actie die de verantwoordelijke gezaghebbers zou verplichten om gevolg te geven aan zijn oproep: volgend academiejaar moest het aantal buitenlandse studenten met een derde verminderen.

Tegen de tijd dat Berg het eerste deel van de brief had gelezen, was hij ervan overtuigd dat hij te maken had met een wereldvreemde, xenofobe hemelbestormer die niets beters te doen had dan zijn ongenoegen te ventileren met dit soort van onmogelijke en naïeve eisen, tot hij las wat de man van plan was. In de komende weken, stond er, zouden drie studenten

van buitenlandse origine ontvoerd worden en opgesloten in een ruimte met een beperkte hoeveelheid zuurstof.

Berg herinnerde zich dat hij had geslikt bij deze passage. Zodra hij van de eerste schok was bekomen, flitsten zijn ogen verder over de tekst. De politie, deelde de briefschrijver mee, zou van hem telkens de nodige aanwijzingen krijgen waar de ontvoerde student zich bevond. Het was immers niet zijn bedoeling dat er slachtoffers vielen, dat zou enkel en alleen gebeuren wanneer de politie tekortschoot in haar taak. Daarom zou hij de Dienst Geweld elke keer de kans bieden om de student te redden en als men daar niet in slaagde, dan was het overlijden van de jongeman in kwestie niet zijn verantwoordelijkheid, maar moest dat op het conto van de politie geschreven worden.

Daarnaast gaf hij zijn woord dat hij slechts drie keer zou toeslaan, dat was voldoende om de nodige mediabelangstelling te wekken voor het punt dat hij wilde maken. Om die reden hadden de belangrijkste kranten en tv-zenders een kopie gekregen van de brief, zodat zijn actie niet in de doofpot kon worden gestopt.

Daar hield de tekst op. Abrupt. Zonder naam of handtekening, zonder datum waarop de eerste ontvoering zou plaatsvinden, zonder aanwijzing over de locatie waar de student zou worden opgesloten.

Berg wist in eerste instantie geen raad met het dreigement. Hij liet de brief aan de mensen van zijn team lezen en vroeg wat zij ervan dachten. Coens, die de langste staat van dienst had, was van mening dat het om een slechte grap ging. Lou wees hem erop dat ze sowieso niets konden ondernemen voor er daadwerkelijk iets gebeurde en Wenderickx raadde hem aan om de brief voor te leggen aan de directeur.

‘Waarom?’ vroeg Berg.